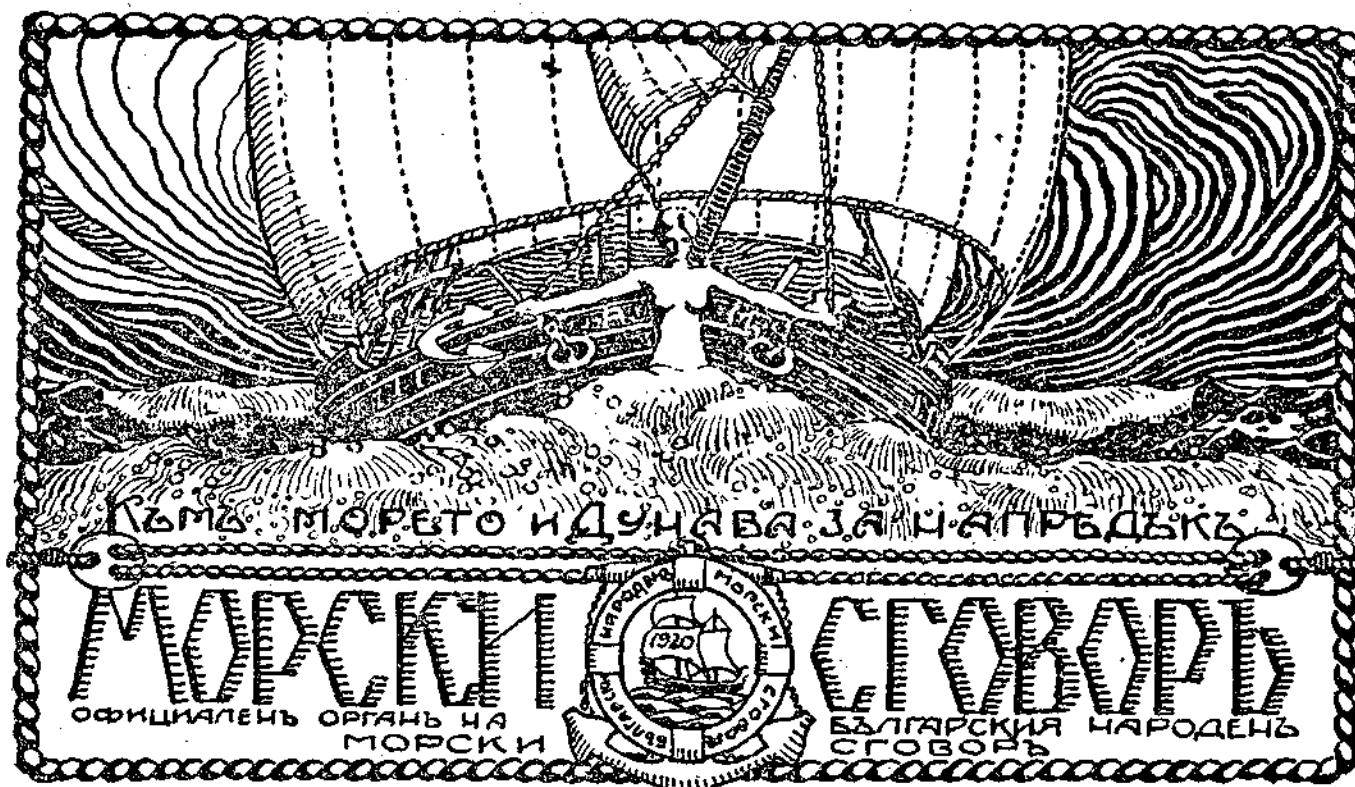

Година I. Брой 7.
Септември 1924 год.
гр. Варна.

Урежда:

Книжовно-просветния отдѣлъ.

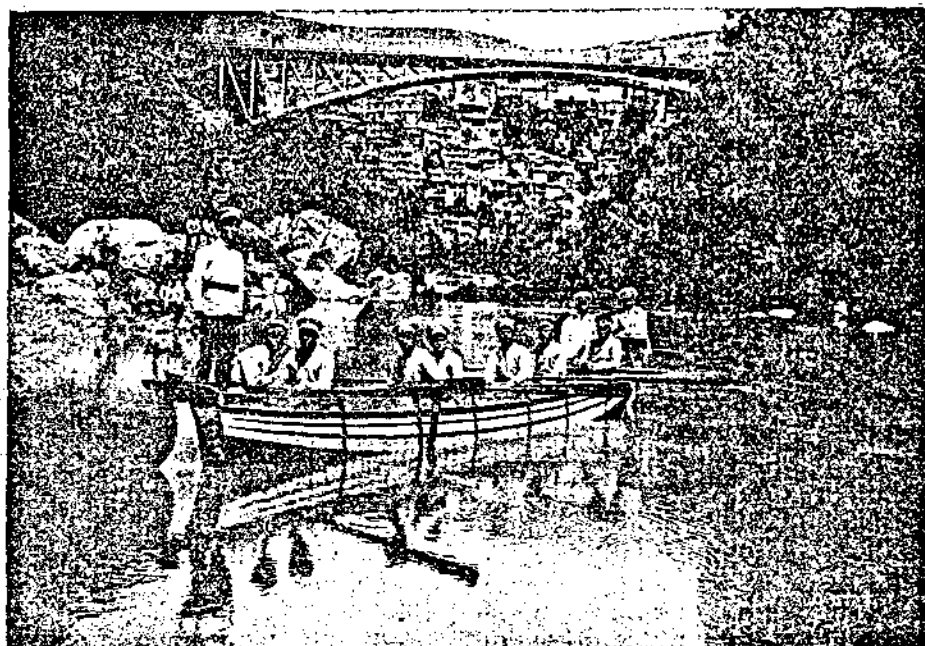
Списанието „Морски Сговоръ“ се изпраща безплатно на всички редовни членове на Българския Народен Морски Сговоръ.

Какъ да се запиша за членъ на Б. Н. М. Сговоръ? — Обърнете се къмъ секретаритѣ на клоноветѣ на Б. Н. М. Сговоръ въ градоветѣ и селата на Царството. Тамъ където нѣма клонове — отнесете се до Главното Управително Тѣло на Б. Н. М. Сговоръ въ Варна. Месечна членска вноска 5 лева.

Годишенъ абонаментъ
за България 100 лв.
за чужбина 120 лв.
Отдѣленъ брой 15 лв.

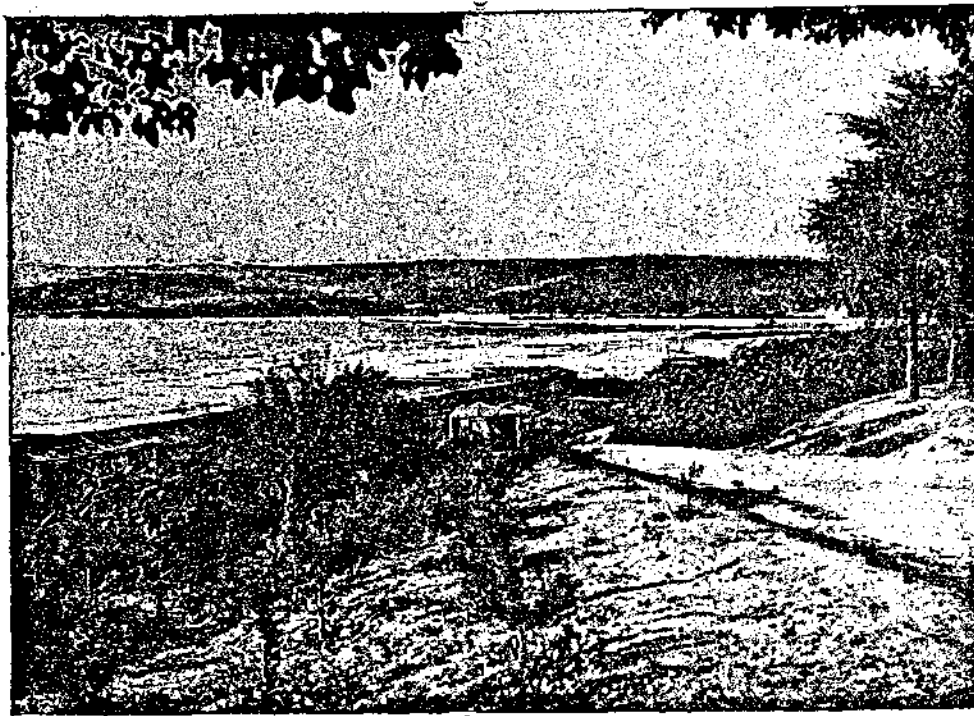
Редакторъ: Сава Н. Ивановъ.

СЪДЪРЖАНИЕ: 1) Черноморскиятъ ни бръгъ въ лѣчебно отношение отъ Г. Славяновъ; 2) Спортнитѣ лодки „Ва Фа Ве“ отъ Сава Н. Ивановъ; 3) Приказка за Варна отъ Ем. Мутафовъ; 4) Морски новини; 5) Официаленъ отдѣлъ.

Първата българска спортна лодка, изработена въ гр. Варна, принадлежаща на Търновския клонъ на Б. Н. М. Сговоръ, въ водитѣ на р. Янтра. Търново, 1924 г.

Списанието „Морски Сговоръ“ е одобрено и препоръчано отъ Министерството на Народното просвѣщение съ окръжно № 447 отъ 9.1.1924 год. и отъ М-вото на Войната съ наредба № 22 отъ 1923 г.

Общъ видъ на морскитѣ бани и пристанището въ Варна — 1923 г.

Г. Славяновъ.

ЧЕРНОМОРСКИЯТЪ НИ БРЪГЪ ВЪ ЛЪЧЕБНО ОТНОШЕНИЕ.

Общо взето морскиятъ бръгъ представлява превъзходо мѣсто за лѣкувание и укрепване организма. Тукъ сж комбинирани най-мощнитѣ естествени лѣчебни фактори: въздухъ, вода и свѣтлина.

Морскиятъ въздухъ има твърде много преимущества предъ континенталния —; той съдържа по-вече кислородъ, по-малко въглена киселина, въ него се съдържа озонъ, готварска соль, йодови и бромови съединения, той е по-влажень и най-сетне много по-чистъ, отколкото въздуха въ вътрешността.

Морскиятъ климатъ е винаги по-лекъ и по-приятень отъ континенталниятъ. Край морето лѣтнитѣ горещини и зимнитѣ студове на сушата сж невъзможни.

Слънчевата свѣтлина край морето е много по-силна, отколкото въ вътрешността на страната.

Голѣмитѣ преимущества на морската вода предъ тая отъ рѣкитѣ и езерата е богатото ѣ съдържание на соли, а най-вече готварска соль, и нейното постаняно движение.¹⁾

Морскиятъ бръгъ съ своитѣ възможности за морски, слънчеви, въздушни, пѣсчъни, а често пжти и кални бани представлява най-подходящата природна лѣчебница за най-разнообразни болести, страдания и недѣзи. Той е и най-удобното и приятно мѣсто за лѣтувание, почивки и укрепване на тѣлото и духа. Че това е така, доказватъ грамаднитѣ човѣшки маси, които ежегодно се струпватъ по бръговетѣ на всички европейски морета отъ вътрешността на континента. Културнитѣ западни народи ценятъ своитѣ морски бръгове като едно голѣмо лечебно богатство. Тамъ презъ лѣтото всѣко едно кжтче отъ бръговата ивица, всѣко едно ост-

ровче въ морето се оживява отъ стотици и хиляди посетители отъ вътрешността. Тамъ не оставатъ неизползвани даже скалиститѣ бръгове и тиняститѣ устия на рѣкитѣ . . .

Нашиятъ черноморски бръгъ е несравнено по-хубавъ и много по-удобень за лечебни цели, отколкото по-вечето отъ другитѣ Европейски бръгове, но той е и много по-пустъ, непосетенъ и неизползванъ отъ тѣхъ.

Като се почне отъ ромънската и се свърши до турската граница, Черноморскиятъ ни бръгъ изобилства съ красиви и природно удобни за лѣчебни цели мѣста.

На северъ отъ Варна близо до ромънската граница се намира забележителната по своитѣ старини и още по-забележителна по своя величественъ изгледъ къмъ морето и далечнитѣ негови бръгове къмъ Калиакра и Емине, мѣстность Аладжа-монастиръ. Подъ високата и стрѣмна скала, въ пещеритѣ на която се намира монастира, се спуща хубавъ зеленъ лѣтно време склонъ, а край морето се простира дълга, широка ивица отъ чистъ, дребень пѣсъкъ. Това е едно отъ най-красивитѣ и най-удобни за морски курортъ мѣста отъ крайбръжието на северна България. Тукъ Варненското археологическо дружество проектира да уреди курортна станция, като превърне склона задъ пѣсчъния бръгъ въ хубавъ просторень паркъ и свърже мѣстността съ близкиятъ градъ Варна чрезъ удобни бръгови или морски съобщителни средства. Но за осъществяването на тоя проектъ на дружеството липсватъ необходимитѣ средства. За сега Аладжа-монастиръ е мѣсто за поклонение предъ хубоститѣ на природата и предъ археоло-

¹⁾ Д-ръ Ив. Теодоровъ — Морелѣчение.

На плажа въ Месемврия.

Фот. П. Калжчевъ.

гическите ценности на скалните пещери само за рѣдки излетници и гости отъ Варна.

По-на югъ по крайбрежието се намира друго едно хубаво кѣтче, дето по желанието на покойната Царица Елеонора бе издигнатъ държавниятъ детски санаториумъ. Тамъ ежегодно отиватъ стотици слаби, рахитични и изсбщо болнави дѣца, за да се върнатъ следъ едно или две лѣта съвършено здрави и жизнерадостни при своите родители. Сега помещенията на санаториума не само лѣте, но и зиме сж препълнени съ деца. Днесъ тоя санаториумъ, макаръ и доста голѣмъ, далечъ не може да задоволи всички нуждающи се отъ морелѣчение малки българчета и стотици, а може би и хиляди отъ тѣхъ оставатъ да загинатъ въ вътрешността на страната.

Непосредствено следъ Десткия Санаториумъ следва голѣмото и доста добре уредено земеделско стопанство на Варнен. Окр. Постоянна Комисия — Св. Константинъ, въ чиито неприветливи и неудобни стари монастирски и по-нови постройки зимно

време се помещаватъ възпитаниците на низшето земеделско училище, а лѣте се лѣкуватъ и изтезаватъ многобройните гости на тоя отличенъ по своите природни достойнства, но примитивенъ по жилищните си неудобства, морски курортъ.

На следующиятъ живописенъ носъ и красива гънка отъ крайбрежието се простира една отъ най-хубавите царски резиденции — парка и двореца Евксиноградъ, любимото мѣсто на младиятъ български Царъ, дето Той прекарва лѣтните, а даже и есенни месеци и отдето Той предприема честите си и продължителни пътувания по българското море — страстно обичано отъ Него.

Носъ Св. Константинъ при Варна. Фот. В. Аганчианъ.

Евксиноградския носъ и Варненскиятъ заливъ. 1923 г.

На югозападъ отъ Евксиноградъ бреговата ивица се извива за да образува Варненскиятъ заливъ, въ чието дѣно лежи „луксозниятъ“ български курортъ Варна. И тукъ крайбрежието е много удобно за лѣчебни цели и тъкмо за това всѣко лѣто се стичатъ хиляди болни и здрави, богати и

бедни българи отъ вътрешността, едни отъ нужда, а други отъ охолност, но едниятъ и другиятъ често се връщатъ недоволни и разочаровани. Защото тукъ ще бждатъ изложени на изкуствена скъпотия — ценитъ на всички стоки се покачватъ за „гоститъ-сезонисти“ — подлагатъ се на безбожна експлоатация отъ страна на наемодателитъ и най-сетне, което е и най-важното, на многобройни неудобства.

Тукъ нѣма достатъчно хотели и жилища, пригодени за почивка на охолни лѣтувачи или още по-вече за нуждающи се отъ лѣкуване болни; тукъ за сега липсватъ лечебници и модерни удобства за правене на морски, пѣсѣчни, слънчеви и въздушни бани. Пѣсѣчниятъ брѣгъ не се държи достатъчно чисто отъ общината, която използва приходитъ отъ банитъ.

Единъ кѣтъ отъ Морската градина. 1923 г.

Най-забележителната хубостъ на курорта, това е великолепната морска градина, надвиснала на високия брѣгъ надъ морето, но и тая красота на града е загрозена отъ една дѣсчена барака, служеща за буфетъ. Характерното, обаче, за българина пренебрѣжение къмъ морето най-силно тукъ се е проявило въ жилищнитъ постройки: въ Варна има много нови хотели, но нѣма нито единъ построенъ на брѣга или близо до брѣга на морето, всички сѣ далечъ навътре въ града. И посетителя на курорта следъ като си направи банята ще

Единъ тропически кѣтъ отъ мор. градина въ Варна. 1923.

трѣбва да върви презъ горещината по-вече отъ километръ по прашния пѣтъ за да стигне до хотела си и направи необходимата си почивка. Когато въ крайбрѣжнитъ градове на почти всички Европейски страни, включая Русия и Румѣния, по-вечето отъ хотелитъ сѣ на самия брѣгъ на морето. Най-хубавата частъ отъ мѣстоположението на Варна — брѣга отъ пристанището до морската градина е застроено съ полусрутенитъ стари кѣщици на грѣцкия кварталъ.

Нѣкога въ Варна една чужда компания искаше концесия отъ общината за издигане на модерни курортни постройки, — обаче биде ѝ отказано и тя ги построи въ Кюстенджа, кѣдето природнитъ условия на курорта сѣ много по-неблагоприятни и кѣдето, въпреки това, днесъ тамъ се стичатъ не само румѣни а и богати чужденци отъ сръдна Европа. Сега една друга чужда компания иска сѣщата концесия за Варна и нѣма да бжде чудно, ако и тоя пѣтъ „хитрия“ българинъ откаже на чужденеца — „спекулантъ“ . . .

На югъ отъ Варна, отъ носа Галата до носа на Стара-Планина — Емине, почти цѣлиятъ брѣгъ представлява най-благоприятни условия за създаването на морски курорти: дивно красивото устие на р. Камчия, разкошнитъ гѣнки на спускащитъ се къмъ морето склонове на Стара-Планина и нейнитъ предпланини съ чудно хубави пѣсѣчни брѣгови ивици заключени между тѣхъ; но цѣлиятъ този дългъ брѣгъ е пустъ. А каква благодатъ би билъ той за народното здраве, ако имаше кой да помисли и да се заинтересува за него.

На западъ и югъ отъ Емине се разтила просторния Бургазски заливъ, кѣдето почти всѣко кѣтче на брѣга сѣщо така е отличенъ природенъ курортъ, но разбира се неизползванъ или пѣкъ съвършено неумѣло използванъ.

Едно отъ най-хубавитъ кѣтчета на тоя заливъ — Месемврия — никога не е видѣло постройката на каквото и да било удобство за посетителитъ на морето и неговитъ бани. А това е природно най-хубавиятъ морски курортъ не само въ България и по брѣговетъ на Черно море, а може би и въ цѣла Европа. Великолепнитъ Месемврийски горещи

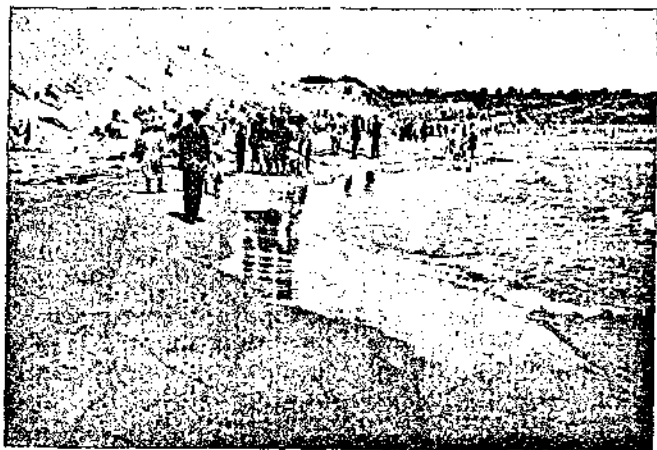

Общъ видъ на плажа въ Месемврия.

Фот. П. Калчевъ.

пясъчни дюни съперничатъ съ знаменититъ дюни на Остенде, но въпреки това и въпреки многобройнитъ ежегодни посетители отъ цѣла България, тукъ нѣма нито единъ хотелъ, нито една удобна къща за живение, нито единъ горе-долу приличенъ ресторантъ, нѣма даже тръстиковитъ постройки на морскитъ бани въ Варна, а за лѣчебници или даже лѣкари и дума не може да става.

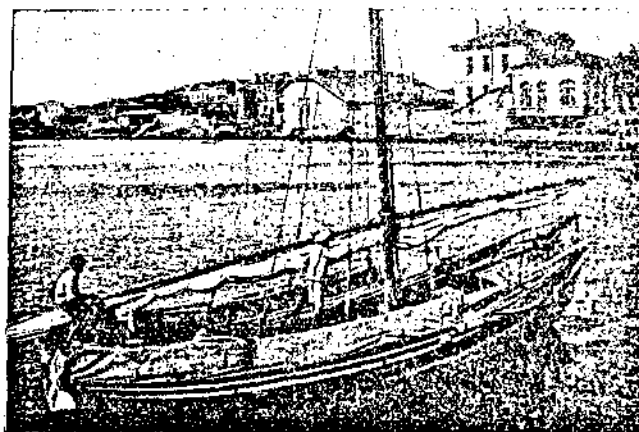
Тукъ по-миналото лѣто стана тържественното полагане основния камъкъ на втори морски дѣтски санаториумъ, но неговата постройка сигурно още за дълги години ще остане мечта.

Плажа въ Месемврия. Фот. П. Калчевъ. 1923 г.

По-на югъ е Анхиало, където условията на брѣга не сж по-лоши, отколкото въ Варна, но и тукъ разбира се даже и следа отъ желание за уредбата на нѣкакъвъ курортъ нѣма. А града Анхиало притежава и нѣщо повече, което никъде другаде по нашия брѣгъ не съществува — лѣчебната калъ на своето солено езеро, следователно Анхиало има

условията не само за морелѣчение, а и за калолѣчение, каквото руситъ иматъ въ своитъ Одески лимани или ромжнитъ въ Текиръ-гйолъ край Кюстенджа и сега въ Балчишката тузла, която тѣ вече уреждатъ като курортъ и която до като бѣше въ наши рѣце стоеше. тѣй като и до днесъ стои Анхиалската — съвършено пренебрегната и непознатата даже и на мѣстното ни население.

Анхиало 1924 г.

Фот. П. Калчевъ.

Тукъ професора отъ медицинския факултетъ Д-ръ П. Стояновъ, идейниятъ творецъ на Детския морски санаториумъ и Аквариума въ Варна, предлага издигането на санаториумъ за морелѣчение и калолѣчение, но въпросъ е дали ще има кой да го чуе . . .

Следва вториятъ български „лукозень“ морски куртъ — Бургазъ, съ много по-малко удобства, отколкото първиятъ. Въ природно отношение Бургазскитъ брѣгъ има преимущества, че неговиятъ пѣськъ вслѣдствие съдържанието на примѣси отъ желѣзни съединения е много по-горещъ, отколкото

Видъ на морето отъ морската градина въ Варна. 1924 г.

всѣкжде другаде, съ изключение на Месемврия. Бургазъ нѣма морската градина на Варна, но затова пъкъ има постройка за студени и топли морски бани, въ които удобствата и чистотата, обаче, не стоятъ на подобрающа висота.

Плажа въ Варна.

Въ Созополъ сѣщитѣ условия, природни и искусствени, както въ Месемврия, съ тая разлика, че тамъ липсватъ дюнитѣ — пѣсьчниятъ брѣгъ е плосъкъ.

За сѣседиятъ островъ Св. Иванъ единъ български лѣкаръ е искалъ концесия за постройка на санаториумъ за гърдоболни, една отлична идея, която обаче едва ли ще се реализира по-рано, отколкото сѣщитѣ за въ Месемврия и Анхиало...

На югъ отъ Созополъ по цѣлото протежение на брѣга до турската граница, а и по нататъкъ почти до Цариградъ, къмъ морето се спущатъ гориститѣ и скалисти склонове на Странджа-Планина, въ чиито безбройни гѣнки сѣ заключени разкошни заливчета и дълги хубави пѣсьчни ивици, задъ които се издигатъ хълмове обрасли съ красиви девствени гори.

Тукъ биха могли да се разцѣвятъ стотици прелестни морски, а едновременно и планински курорти, които биха привлѣкли посетители чакъ отъ западна Европа, тъй както преди войната привличаха такива посетители отсрещнитѣ руски морски курорти въ склоноветѣ на Кавказъ, но затова е необходимо желание и творческа културна ржка, а до като тѣ се намѣрятъ, тия хубави краища ще стоятъ неизползвани.

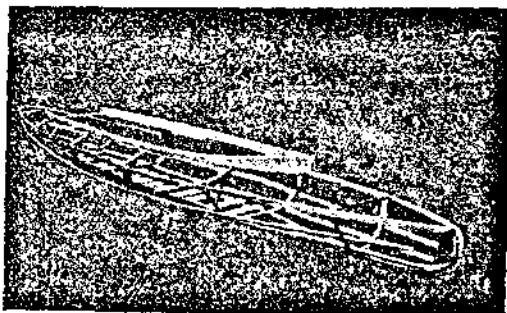
Сава Н. Ивановъ.

Спортните лодки „Ва Фа Ве“.

Отъ преди двадесетъ години на западъ се зароди единъ особенъ гребенъ спортъ съ малки, леки, едноседалищни или двуседалищни лодки, които се отличаватъ съ своята необикновено опростена и евтина конструкция. Тия лодки тогава бѣха известни подъ общото име „Баядерка“. Германцитѣ отдадоха голѣмо внимание и на тоя видъ спортъ — наричанъ у тяхъ „Faltbootsport“ — вследствие на което, той се разви много въ предѣлитѣ на държавата имъ, а особено следъ европейската война. Днесъ, германскитѣ крайбрежни води, водитѣ на рѣкитѣ и вътрешнитѣ имъ езера даватъ просторъ за действие на множество спортни клубове, снабдени съ горепоменатитѣ лодки.

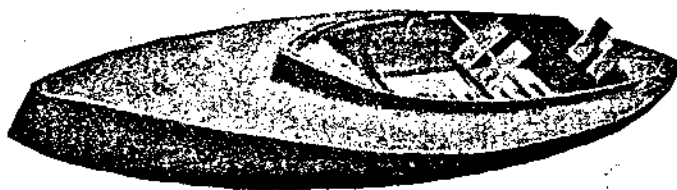
Най-добритѣ лодки, приспособени за тоя видъ спортъ въ настоящее време безспорно сѫ тия на Мюнхенската фабрика — „Bayerische Faltboot Werft“ (Theresienstrasse 78).*) Настоящата ми статия има за целъ да запознае читателитѣ на „Морски Сговоръ“ съ направата, качества и приблизителната стойностъ на тия лодки.

Въпроснитѣ лодки носятъ названието „Ва Фа Ве“, което произлиза отъ началнитѣ букви на фабриката (Bayerische Faltboot Werft). Тѣ сѫ направени отъ основенъ дървенъ скелетъ (фиг. 1), който е

Фиг. 1.

обвитъ съ дебелъ около 2 мм. гумиранъ водонепроницаемъ платъ. Обвивката е много добре стъкмена и изопната върху скелета, така че общия външенъ видъ на лодката има напълно завършени правилни форми. (Фиг. 2). Лодката е разглобяема.

Фиг. 2.

За да се разглови най-напредъ се съблича обвивката, а следъ това се разглобява и самия скелетъ. Всичко това трае само нѣколко минути. Разглобената лодка се нагъва и поставя въ специална торба, която може да се носи само единъ човѣкъ (фиг. 3).

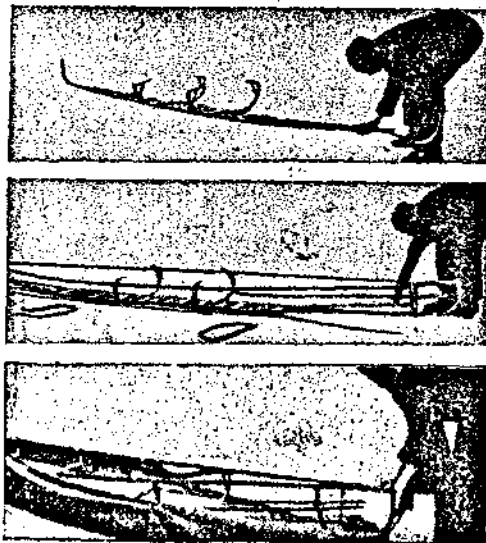
*) За покупки на лодки адресирайте писмото си до: Bafawesport — Aktiengesellschaft, München (Pettenkoferstr. 7.)

Сглобяването на лодката трае също само нѣколко минути. Понеже всичкитѣ разглобяеми части сѫ номерирани и надписани, то сглобяването ѝ е тол-

Фиг. 3.

кова лесно, че може да бѣде извършено даже и отъ деца, (фиг. 4). Едноседалищната лодка се кара съ едно двойно гребло, а многоседалищнитѣ — съ толкова (двойни) гребла, колкото седалища има

Фиг. 4.

лодката. За сега фабриката изкарва главно четири типа лодки: съ едно седалище, две, три или четири седалища. Данитѣ за спортнитѣ лодки „Ва Фа Ве“ се виждатъ отъ следната таблица:

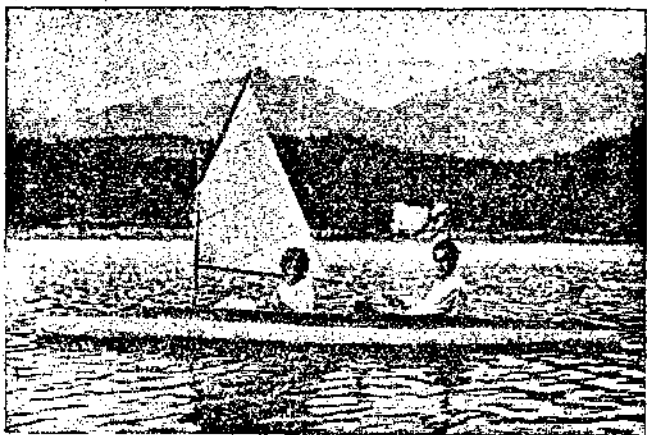
	Дължина въ метри	Широчина въ метри	Седалището въ метри	Газене въ сантиметри	Теглина на лодката въ килограми	Може да носи товаръ въ кг.	Височина на стената надъ равнинието на водата въ см.	Приблизителна цена
Лодка „Ва Фа Ве“ за 1 или 2 гребца	4-50	0-74	2-10 X 0-45	8 — 11	15	200	30	4—5000 л.
Лодка „Ва Фа Ве“ за 3 или 4 гребца	5-20	0-74	3-00 X 0-45	10 — 12	18	300	30	5—7000 л.

Лодките „Bafawe“ сж напълно устойчиви, сигурни и мореходни. При опитен гребецъ тѣ даже може да устояватъ на голѣми вълнения и да плуватъ при развълнувано море. (Фиг. 5).

Фиг. 5.

Освенъ това тѣ сж приспособими и за вѣтроходенъ спортъ, като имъ се поставятъ въ приготвенитѣ отъ по-рано мѣста, стожеръ и платна. (Фиг. 6 и 7).

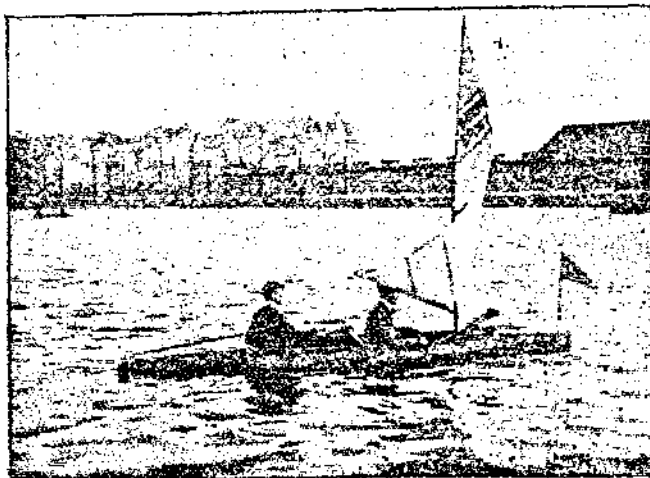

Фиг. 6.

Презъ врѣме на надбѣгванията въ Германия, па даже и на международнитѣ такива въ последнитѣ години, лодките „Bafawe“ сж получавали почти винаги (съ много малки изключения) първитѣ награди. Тѣ могатъ да развиятъ една срѣдня скоростъ отъ около 6 клм. въ часъ (1000 метра разстояние за 10 минути). При последнитѣ надбѣгвания тѣ сж показали следнитѣ най-голѣми скорости: На 7. V. 1922

год. на международнитѣ състезания въ Halle a. d. Saale — 1000 метра изминати за 4'06 минути (двуседалищна лодка); На 4. V. 1922 год. презъ време на първитѣ германски свободни надбѣгвания (Везеръ-Емсъ) — 1000 метра разстояние изминато на 3'41 минути.

Лодките „Bafawe“ сж особено подходящи за рѣчния воденъ спортъ. Тѣ сж устойчиви и управ-

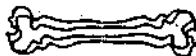
Фиг. 7.

ляеми при силни течения. Съ тѣхъ човѣкъ може да се спусне по течението на всѣка рѣка и да достигне морето. Въ Германия любителитѣ на водния спортъ отиватъ на далечни разстояния съ тренъ срѣщу течението на рѣката и следъ това седнали въ малкитѣ лодки се спускатъ по течението на рѣката, докато достигнатъ мѣстото, кждето живѣятъ. Това е едно красиво, приятно и смѣло плуване по водата, което ободрява човѣка и го прави силенъ, ловъкъ и съобразителенъ. При лошо време лодката може да бжде изкарана на брѣга, разглобена и прибрана въ торбата.

Преимуществото на тия лодки предъ другитѣ сж следнитѣ:

Не сж много скъпи. Тѣ сж леки и разглобими, вследствие на което могатъ да се пренасятъ по сухо отъ едно мѣсто до друго само отъ единъ човѣкъ. Това дава възможность лодкитѣ да се пазятъ въ кжщи, а естествено е, че тамъ тѣ най-добрѣ се пазятъ. Това последното пъкъ отъ своя страна продължава дълготрайността на лодката. Лодкитѣ, които се пазятъ въ водата или изтеглени на брѣга подъ навеси сж подложени на атмосфернитѣ влияния, а особено презъ зимата, които скоро ги повреждатъ. Понеже сж леки, тѣ съ по-малка физическа сила могатъ да развиятъ по-голѣма скоростъ.

Корабъ „Стропи“
Бургазъ, 29.III.1924 г.

Ем. Мутафовъ.

ПРИКАЗКА ЗА ВАРНА.

(фантазия)

— Добро вино пие тази риба, прекъсна мълчанието Герасимъ и ме погледна изхиленъ.

— Пие, затова ли си веселъ?...

Кога се случеше добъръ ловъ, той биваше тъй веселъ, че би му завидѣлъ човѣкъ. Премѣненъ, празничненъ цѣлъ, той ноцитѣ превръщаше на день. Снаженъ и издържливъ не чувствуваше умора, гордо се удряше по гърдитѣ повтарящъ често: „Ние, приятелитѣ на морето, сме като него — весело блѣщимъ и буйно гърмимъ. Нашиятъ животъ е приказка за васъ“.

Тази вечеръ го сварихъ седналъ въ лодката си, изтеглена на брѣга. Нижеше на лико леферъ, вкусна риба, съ блѣскави люспи и грѣбъ синъ, катъ морската ширина. Чайки прелитаха, и една съ свистене виеше се надъ него. Ей спусна се като стрела надъ морето, гмурна се, пакъ отлитна и разперила криле плавно заплува, та се изгуби въ долинната. Морни отплясватъ се слънчеви лѣчи и презъ вечерното имъ сияние се открояватъ отсрещни брѣгове, обвити въ синева.

— Много ли я има тази риба?

— Има я.

— Гледамъ чайки се събиратъ тамъ.

Дигна глава, метна погледъ и рече:

— Тѣ ще сж насамъ нѣкой и другъ день. Сега е пасажъ имъ. Ако се случатъ на таянъ, ще напълнятъ кесия.

И пакъ забърза да ниже. По едно време рипна отъ лодката, отнесе рибата въ колибата си, а нѣколко низа закачи на стрѣхата Позастяга се, наметна палто...

— Въ града ли ще ходишъ?

— Почакай ме, азъ скоро ще се върна. На клади огнь! Тази нощъ е наша.

Това значеше: Герасимъ ще пие. Страненъ е той, незнайно е миналото му. Казватъ, че го подгорили очитѣ на хубавица млада, и махналъ сега ржка на животъ. Самъ той никога не говори за това. А името му не знаеха. Сега не се казвалъ съ сжщото си име. Отдавна е на този брѣгъ. Живѣе си самотно: кога веселъ, кога мълчаливъ и никому невредимъ, докато не го настѣпятъ.

Днесъ не мислѣхъ рано да се прибирамъ, че ведрата вечеръ прогонваше ми мжката отъ еднообразието на работата въ душна стая.

Осениха се брѣгове, заогледаха се звездички въ модрото море, примигвайки като вслушани въ приказка за едва запомнени времена.

Азъ разпалихъ сухи клонци и седнахъ край огъня на разстрошенъ кошъ. Скоро клата бѣ обхванатъ отъ буйни пламъци, които се събираха и сливаха, за да се проточатъ катъ разклонения езикъ на митично сжщество, каквито съмъ виждалъ по платната на живописци.

По едно време жалобно „ква-ква“ се изви и изгъни на писъкъ откъмъ скалитѣ, що бѣха на лѣво, придебно навлѣзли въ морето. Той проникна съ студени трѣпки въ сърце ми. Азъ познавамъ този писъкъ на чайки, накацали за نوشуване тамъ, но защо сега тъй странно се отенна въ душа ми?... Скалитѣ що свистятъ, кога завѣе Бореасъ, и плескатъ, и бучатъ. За тѣхъ съмъ чувалъ Герасимъ да разказва приказки, а измежду тѣхъ онази за дивната рибарка. И днесъ брѣговетѣ отпѣватъ пѣсень-

та ѣ за приказъ и възхита. Унесенъ въ нея често азъ недочувахъ славеиковия кръшенъ гласъ, що изъ прибрѣжни гжстаци изпѣваше страстно увлечението си въ нѣжни трели. Тя е приказката за града, кога замлъкне гърмела житейски.

Въ незапомнено време е живѣлъ старъ рибаръ съ малката си внучка тамъ на брѣга, въ спретната хижа. Ходѣлъ на ловъ той изпращанъ отъ хубавата рибарка, озарена отъ първитѣ лѣчи на слънчевия день.

Кога пѣкъ съ пълни кошове риба се връщалъ или отъ неслука, пѣсеньта на рибарката изпѣвала душа му съ радостъ, а тя припнела да поеме отъ лодката прибори, ловъ и ги въ хижата отнесе. Възпрѣнъ на брѣга рибарьтъ съ бѣли кѣдри, развязани отъ вечерния вѣтрецъ, гледалъ, какъ цѣвти новъ животъ подъ грижитѣ му — сладка отмѣна на немощни старини.

На пролѣтъ разлистила се гората, цвѣтата разхубавили брѣга, вълнитѣ по-ласкаво заплискали скалитѣ и брѣга ронливъ. Сладостенъ трепетъ обхваналъ младата рибарка и блѣнъ почналъ да я унася въ шетни мечти: Ще дойде ли той леко стѣпящъ, съ гласъ сладостно ромонливъ, катъ вълнитѣ озарени отъ слънчеви зари. Самъ рибарьтъ забелязалъ, че на пѣснитѣ наивни все по-страстенъ става възклика момински.

Кога морето бурно, съ гнѣвенъ ревъ, запрѣмѣвало гривести вълни на брѣга, рибарьтъ, свободенъ отъ ловъ, редѣлъ си градината на високия брѣгъ. Вечеръ пѣкъ, когато на огъня въ хижата заключочело котле съ вкусна вечеря, рибарката трѣпнела вслушана въ сроенитѣ спомени на стария рибаръ изъ младини, ил'приказки за морската царица. Разказвалъ ѣ той за принца изъ далечни страни, дошелъ тукъ за дивната царица, която се вечъ отъ тогазъ на брѣга не весѣяла. „Сега чуе се, думалъ той, пѣсеньта ѣ скалитѣ да отпѣватъ, когато тополитѣ на брѣга замѣлватъ невнятитѣ слова на принца, запаметенъ съ насаждането имъ тукъ за приказъ“.

Несеѣаше ли рибарьтъ, какъ услаждаха душата млада тѣзъ разкази за недоизживѣна въ радостъ младини? Честъ на скалитѣ, гдѣ нѣвга царцата седѣла, тя съ погледъ въ далинитѣ унасяла се въ мечти.

Мѣнѣли се дни — отъ день на день все по се разцѣвявала рибарката свидна хубавица.

На брѣга ронливъ задявала се съ вълнитѣ. Тѣ разтинали се къмъ нея, тя отскачала съ дребни стѣпки назадъ и пакъ се спускала да ги пресреща. Тѣй играли си тѣ въ този край чудесенъ.

Единъ день невѣрний Бореасъ отвѣлъ насамъ кораби чудни, невиждани до днесъ по този край. Салъ рибрьтъ стари по тѣхъ се пренесълъ въ онѣзъ страни далечни, що отдавна бѣ напустналъ, гдѣ въ бранъ погребалъ бѣ сжпли радости и свиденъ блѣнъ. И, взираше се той во тѣхъ въ почуда сладка.

Трѣбенъ звукъ огласилъ залѣсенія брѣгъ, свилъ, извилъ и литналъ изъ морски ширини. Трепнала самотата прехласната въ мечти за другъ животъ на родъ и пѣсни съ властенъ господинъ. И този звукъ отекналъ се въ сърцето моминско. Трепнало то катъ ранена чайка и руменецъ лице ѣ покрилъ... Не е ли той далечниятъ принцъ?...

На бръга стъзали стройни и силни браници, вси покорни на волята на младъ и мощенъ вожда. Царски той пристъпалъ и редѣлъ...

— Не, той е принца отъ далечнитѣ страни... Свило се момино сърце и не дума... и защо се въ него вира тя?

— Татко, той иде при назид... Подплашена припна тя въ хижата да се скрие, но рибарѣтъ я задържа да посрещнатъ госта новъ, катъ царъ на своя земя. Леко той пристъпалъ и любезноприветливъ разпитвалъ за тѣзи нови за него тукъ земи. Рибарката кърши се, не смѣе погледъ къмъ него да възвий. Въ мигъ той вкопалъ се тамъ, че богиня дивна по хубостъ и за наслада въ отпочивка тиха стояла предъ него.

Забравилъ той блѣска въ шумния роденъ край, че пламъ разгорѣлъ младитѣ гърди. Вредъ виждалъ да се синѣятъ рибаркинитѣ очи въ отблѣска на златистия косичникъ, спуснатъ по девственни гърди съ вълшебство осияни.

Разтурени на станъ бодритѣ моряци не чували вече зовъ за обратенъ пътъ. Въ слънчевия день разстинала се морска гръдъ съ елмази окрасена, но друго мамѣлъ и увличалъ младиятъ вожда — по рибарката той доловилъ копнежа на прибрѣжието за родъ и новъ животъ.

Привечерь, веднажка, тя седѣла на скалитѣ съ буйно спуснати коси по плешки, рамене, а водитѣ галйовно плискали устремени да замилватъ блѣтитѣ нозе. Ней душата унисала въ сладостна мечта за животъ съ него на красивия този бръгъ. Доближилъ несетно, той долавя ъ копнежа, та съ възхита и любовъ я призовава. Изтрѣпва рибарката, изгубва опора и за мигъ изчезва — вълнитѣ ревностно я скрили.

Сърцето калено въ толкози беди, твърдо въ браннитѣ полета, тукъ не издържало. Хвърлилъ се на погърсъ, но морето не давало своята рибарка.

Тежка мжка легнала въ душата на вожда, че радостъ недоизживѣна сломила твърда воля.

Пакъ си ромолѣли вълнитѣ, но нищо не отвлечало сърцето младо... Не виждалъ той моряцитѣ свои, че го съ недоумѣние поглеждатъ. Стихналъ бръга, никой гласъ да извие не смѣлъ. Салтополитѣ отъ бръга вглеждали се въ водитѣ и мѣлявали невнятни слова. Отеквали имъ се вълнитѣ. Тѣ пакъ идвали въ изпревара, да легнатъ предъ хижата.

Вожда въ махналъ ржка на всичко, разпусналъ на свобода мжжетѣ, що бѣ повелъ на ратъ и заповѣдалъ имъ да заживѣятъ тукъ, а самъ изчезналъ незнайно на кжде. Отъ тогазъ тазъ мѣстность се по негово име зовѣла.

А стариятъ рибаръ — кой сподѣлилъ би му скръбта? Грохнала немошно силна рибарска ржка; ни ловъ, ни градината давали утѣха на скосени старини. Седнелъ предъ хижата, вторачвалъ погледъ тамъ, где плискали вълнитѣ прибрѣжни скали. Кога пакъ нощта пребуляла съ звѣзденъ плащъ свѣта и на лунния свѣтликъ се откроявали тъмни силуети, рибарката запѣвала своята пѣсень, блѣнъ за радостъ и животъ. Въ забрава унасяла тя рибаря и често тѣй сварвала го румяна зора, изплаваща изъ морски глѣбини.

— Хей, мечтателю, ти забрави — огнѣтъ гаснѣе... Герасимъ вече се завърна съ голѣмо шише вино.

— Та ти казвашъ, останали тукъ ратоборцитѣ на...

— Кои? Ха, туй ли мислишъ?... На, пий и не мисли!

Той бѣ сварилъ „да пие и мисли да развърже“, както самъ казваше. Но при тѣзи ми думи все пакъ се нѣщо поразмисли и каза:

— Да, заселили се на бръга, както азъ сега... този бръгъ. Ти знаешъ ли, какъ отъ очи гори?... Ехъ, да приемъ, съ вино да загасимъ. Вижъ морето и люби го, то е лѣкъ великъ. Всѣка болка изцѣрява... За мене либе морето е сега.

Тази нощъ до късно тука останахъ, прѣсни риби печени съ вино да поя и подслушвахъ приказката, що града, стихналъ отъ дѣлничния шумъ, съ морето си нашепва.

Взрѣлъ се е той въ далнинитѣ морски, гачели тамъ вижда блѣска на бѣднина честита. Вечерь плискатъ вълнитѣ бръга, накиченъ отъ трѣскавия устремъ на живота край море, и срояватъ спомени свидни за минали дни и нови блѣнове за радостъ. Звездочела нощъ отиѣта тъмно-модра наметалка и подига бавно изъ глѣбини луната, свидетелка на толкова рухнали мечти и ново щастие. Стжписана тя се вглежда отъ възбогъ на града унесенъ въ мечти, за да го предаде на сѣйния день, настигналъ я на средъ пътъ.

Варна, 11 априль 1924 г.

Начало на националната ни Дунавска паравозна служба. Отбелезваме радостния фактъ, че Главната Дирекция на желѣзницитѣ и пристанищата е на пътъ да тури началото на нашата Дунавска превозна служба, като въ м. септемврий т. г. ще достави три еднообразни влекачи дунавски типъ (плоскоджжни).

Влекачитѣ ще иматъ следнитѣ главни размѣри: дължина между перпендикуляритѣ 36 м., широчина 7 м., височина 3 м., газене 1'60 м. Всѣки влекачъ ще има по две идентични парни машини отъ по 160 I Нр или двѣтъ заедно 320 I Нр, които ще развиватъ срѣдна скоростъ при свободенъ ходъ отъ

16 км. въ часъ въ мъртва вода, или способностъ за влачане отъ 7500 тоннъ—километра въ часъ противъ течението на Дунава.

Котлитѣ ще бждатъ морски типъ, съ двойни вътрешни огнища всѣки и съ скари приспособени за горене на пернишки вжглища.

Влекачитѣ за сега сж въ постройка на италианската корабостроителница Кантиере Навале Триестино въ Монфалконе при Триестъ и като бждатъ готови ще минатъ презъ Черно море на пътъ за Русе.

Стойността на тритѣ възлиза на около 17 милиона лева.

Изследвания въ областта на риболовството отъ французския наученъ и технически отдѣлъ презъ 1922 год. Отъ 26 юний до 26 септемврий 1922 г., кръстосвачтъ „Пуркоа-Па“, подъ командата на кап. I рангъ Шарко, направилъ специално пътуване съ целъ да се изпълни предначертаната програма отъ международната Атлантическа комисия, относно използване на научнитѣ изследвания за практическия риболовъ.

Презъ време на плаването е извършена следната работа:

Били събрани сведения относно треската въ островитѣ Ферое. Проучени сж плитковинитѣ на Ламаншъ, въ връзка съ разпространението на черупеститѣ животни (стриди, миди) и риболова съ тралове. Изследванъ е планктонъ. Най-накрай е била приготвена програма относно изследванието на тона въ Срѣдиземно море за презъ 1923 год.

Презъ цѣлата 1922 год. канонерскитѣ лодки „Конкерантъ“ и „Ангажантъ“ ежесечно сж правили хидрологически наблюдения въ открито море при Уесаль.

Директора на биологическата станция въ Тулонъ, г-нъ Хелдтъ е направилъ две пътувания съ станционера „Сантинелъ“. Въ първото си пътуване отъ 15.III. до 9.IV. 1922 год. е направилъ океанографически изследвания покрай Ирландскитѣ крайбрежия и е събралъ многобройни сведения по ловитбата на скомбрята и морския ракъ по тия мѣста. Презъ време на второто си пътуване отъ 30.X. до 5.XI. 1922 год. г. Хелдтъ е направилъ изследвания въ Ламаншъ относно ловидбата на херинга и храната на тая риба.

Биологътъ г. Ле-Дануа, амбаркуванъ на лекия кръстосвачъ „Касиопе“ отъ 15.IV. до 4.VI 1922 г. е направилъ редица хидрологични и биологични изследвания върху плитковинитѣ около Нова-Земя. Между другото той е констатиралъ, че презъ месецитѣ май и юний хидрологическитѣ условия на тия мѣстности сж още зимни. Продължителността на зимата тукъ явствува не само отъ ниската температура на водитѣ, но и отъ разположението на воднитѣ пластове Г-нъ Ле-Дануа е можалъ да даде и характеристика на животнитѣ, които живѣятъ по най-малкитѣ дълбочини на плитковината. Споредъ него морската фауна на плитковината е напълно северна. Въ планктонъ се наблюдавали голѣми количества хайверъ отъ треска и флетанъ. Той твърди, че това плаване на хайверъ е цененъ белегъ за риболова, защото когато хайвера плува надъ водната повърхностъ това е признакъ, че рибитѣ, които сж го хвърлили се намиратъ на дъното. Тоя способъ за разкриване мѣстото на рибнитѣ стада е единъ отъ най-добритѣ за риболова.

Директора на Лабораторията въ Баниюль-Сюръ-Меръ, г. професоръ Прюво, съ кораба „Ореа“ — принадлежащъ на Лаборатория е направилъ научни пътувания въ Срѣдиземно море, съ целъ да се допълни предприетото въ 1921 год. изследване въ западната частъ на сщщото море. Отъ 13.VI до 28.VIII. 1922 год. г. професоръ Прюво направилъ многобройни сондажи на дълбочинитѣ, взелъ проби отъ води отъ разнитѣ дълбочини, измѣрвалъ температурата и правилъ наблюдения върху планктонъ. Освенъ това, между Сицилия и Тунисъ, е направилъ 52 серии сондажи относно ловидбата съ драга и съ тралъ и взелъ образци отъ състава на почвата на морското дъно. По тоя начинъ той е можалъ да състави една карта за най-изгоднитѣ за риболова морски дъна по тия мѣста, което допълва снетата по на югъ карта презъ 1921 год.

(Изъ „La Pêche maritime“ Съобщава Н. П. И.)

Възобновяването на германския рибарски флотъ. Дирекцията на отдѣла за риболовство въ Хамбургъ обнародва недавна единъ рапортъ досежно положението на германския риболовъ преди, презъ и следъ войната.

Ето нѣкои интересни извадки отъ тоя рапортъ: Въ 1914 год. Германия имала 263 парахода съ тралове въ Северно-море и 254 кораби, снабдени съ всички принадлежности за ловене на херинги. Улолената риба отъ германскитѣ рибари възлизала на 169 милиона килограма.

Презъ войната по-вечето отъ корабитѣ съ тралъ бѣха реквизирани за да послужатъ за патрули на флота, а едновременно съ това Адмиралтейството поръчва да се построятъ други, предназначени за военни нужди. Отъ реквизиранитѣ кораби съ тралъ 124 пропаднаха (отъ августъ 1914 год. до ноемврий 1918 год.), други 40 бѣха унищожени съ мини (отъ ноемврий 1918 г. до октомврий 1920 год.), оставаха следователно отъ параходитѣ съ тралъ отъ преди войната само 99 единици.

Въ 1923 год. параходитѣ съ тралъ въ Германия се изчисляватъ на 380 единици, което число съставлява петдесетъ на стотъ въ по-вече, отколкото преди войната. За да достигне до тоя резултатъ, германското правителство издействува да се намали съ 40 единици числото на параходитѣ съ тралъ, които то трѣбваше да предаде на съюзницитѣ отъ сществуващитѣ такива при подписването на мира, като въ замѣна на това допълни броя на рибарскитѣ кораби, що му предстоеше да имъ предаде, съ специално построенихъ за министерството на войната 44 трални кораби; независимо отъ това държавата обезпечаваше на притежателитѣ на корабитѣ пълната си финансова подкрепа. Това съдействие даде възможностъ на германското рибарско сдружение да увеличи флота си съ 100 нови парахода съ тралъ. Ала при все това флота на рибарскитѣ кораби за херинги много малко се възползува отъ тая държавна помощъ, понеже броейки 254 кораби презъ 1913 год., той едва ли има по настоящемъ 180 такива, по-голтѣмата частъ отъ които сж снабдени съ мотори.

(Превелъ отъ „Pêche Maritime“. И. П. И.)

Единъ Немско Руски конфликтъ. Къмъ края на м. януари т. г. известниятъ трѣстъ на Otto Wolff се е видялъ принуденъ да се откаже отъ концеситѣ си въ Русия, които беше спечелилъ презъ октомврий 1922 г. Съветското правителство е доста изненадано отъ това чувствително и неочаквано решение на германската фирма и е отговорило, че то се отказва отъ законния срокъ на ликвидация и отъ своя страна прекъсва сношенията си съ Ото Волфъ. Смесената частно-държавна компания „Русгерторгъ“ ще ликвидира въ най-скоро време. Конфликтъ хвърля ясна свѣтлина върху вътрешното положение на Русия. До като намиращитѣ се въ странство официални търговски бюра се стремятъ да постигнатъ едно коректно съдействие между рускитѣ и интересувачитѣ се чуждестранни фирми, напротивъ въ Русия се правятъ все по-вече препятствия и неприятности на чужденцитѣ — предприемачи. Така наприм. на представителитѣ и чиновницитѣ отъ Ото Волфъ болшевикитѣ не сж позволили да пътуватъ за Русия и вмѣсто тѣхъ сж настанили въ канторитѣ и клоноветѣ на „Русгерторгъ“ свои чиновници съвсемъ неподготвени и не подходящи. И така отъ руска страна не се и по-свениха даже да уязвятъ договора съ немския консорциумъ въ тази именно точка, която е отъ особно

важно значение за немско-руските стопански отношения. Стремлението на съветската бюрокрация е ясно — гледат по възможност да привлечат много чужденци въ своите организации безъ обаче да имъ се даде възможност на контрола и практическо сътрудничество. Освенъ това самия руски вестникъ „Руль“ съобщава, че фирмата „Русгерторгъ“ е била изложена на безмислена конкуренция и разпави съ всевъзможните държавни институции, чести и продължителни стачки и хитри маневри отъ страна на бюрократичните власти, които се оказаха като извънредно лоши стопани на държавния капиталъ. При такива обстоятелства Ото Волфъ се отказалъ отъ празното вървене на тази особена търговия негледайки на това, че това дружество е реализирало презъ първата година на своята дейностъ 1922—1923 год. една чиста печалба отъ 1,200,000 златни рубли или 40% отъ тѣхния основенъ капиталъ. Руските власти изглежда че не желаятъ да разбератъ това схващане на немската фирма защото тѣ отъ своя страна се извиняватъ като наблѣгатъ на това, че трѣста на Ото Волфъ се е колебалъ да отпусне по-големи кредити въпреки че въ договора било предвидено. При все, че този конфликтъ е доста печаленъ, отъ друга страна трѣбва да се поздравя тази немска компания защото тя даде на съветските власти да разбератъ че не немците сж виновни за това, че се пречи на интимното желание на двата народа да завържатъ въ най-скоро време бързи и трайни търговски връзки.

Превелъ: Н. З.

Югославиянскиятъ търговски флотъ и корабното движение въ Адриатика. Въ Югославия се занимаватъ по настоящемъ възбудено съ въпроса за едно увеличение на търговския флотъ. Въ този моментъ Югославия притежава единъ флотъ отъ 160,000 тона, отъ които 75% се падатъ на малките и срѣдни плаващи съдове. Правителството е създадо една клауза въ закона за субсидията на крайбрѣжната служба, споредъ която се предвиждатъ по 1—2 английски лири на тонъ въ зависимостъ отъ това, дали корабитъ сж построени (или купени) въ страната или пъкъ въ странство. Тази клауза има за целъ да се почне постройката на по-големи кораби.

Югославиянските мореплавателни кръгове сж на мнение да се поръчатъ корабитъ въ Германия за сметка на репарационните изплащания, а следъ това да се придадѣтъ на частни компании по начинъ, както постъпиха Съединените Щати съ бившите гармански кораби. Пресмѣтатъ въ Югославия, че броя на емигрантите въ година ще е 15,000 души заминаващи и толкова завръщащи се. Тѣзи числа сж достатъчни за да се образува една нова параходна компания и установятъ линии между адриатическите пристанища и северна и южна Америка. Но както наскоро писа „Загребския ежедневникъ“ една такава параходна компания не може да се основе по-рано преди да се предаде на Югославия намиращото се за сега въ италиански рѣце пристанището Porto Baross, защото югославиянските пристанища не сж снабдени съ модерни съоразения нуждни за една такава служба.

По настоящемъ по-големата частъ отъ югославиянските морски съобщения се намиратъ въ италиански рѣце като напр. Adria Steamship Co въ Фиуме и Triposovich Steamship Co въ Триестъ, които компании подържатъ почти цѣлия превозъ на стокитъ. Вноса и износа на Югославия е доста малкъ за корабоплаването и затова е много съмнително дали може да сществува една такава добре уредена и голяма параходна компания. Триестъ

и Фиуме сж толкова голѣми въ Адрия, че едва ли друго нѣкое пристанище въ адриатическото крайбрѣжие може да встъпи въ конкуренция съ тѣхъ. Въ последните месеци корабното сношение между североевропейските пристанища и Адрия се е значително увеличило, а особено живо сж се интересували норвежците, които днесъ се държатъ здраво и не може лесно да имъ се направи конкуренция, понеже въ отиването и връщането си къмъ Срѣдиземното море тѣ посещаватъ доста много пристанища и винаги може да разчитатъ на товари отъ Скандинавия, Германия и Англия, които значително превишаватъ стокитъ товарищи се отъ Срѣдиземно море за северна Европа. Въ всѣки случай по отношение на търговията съ Адрия може още да се направи особено ако се пресметне, че само дървения износъ на Югославия презъ 1923 год. първнтъ 9 месеци е достигналъ до 904,631,568 килограма.

Превелъ: Н. З.

Строежа на търговски кораби въ всички страни презъ 1923 г. Най-новата статистика на голѣмата английска компания за класифициране на корабитъ — Lloyd Register — ни дава сведения отъ цѣлъ свѣтъ относно спуснатитъ на вода кораби отъ 100 бр. рег. тона нагоре. Споредъ нея сж били спуснати на вода презъ 1923 год. 701 кораби съ едно кубическо съдържание отъ 1,643,181 тона или 823,903 тона по-малко отколкото презъ 1922 г. и 1,689,701 тона по-малко отколкото презъ 1921 год. Споредъ количеството на спуснатитъ на вода кораби държавитъ сж наредени така:

Великобритания и Ирландия

съ 222 кораби единици отъ 645651 бр. рег. т.

Германия	109	"	"	"	345062	"	"	"
С. Щати	83	"	"	"	172817	"	"	"
Франция	27	"	"	"	96644	"	"	"
Япония	44	"	"	"	72475	"	"	"
Италия	21	"	"	"	66523	"	"	"
Холандия	35	"	"	"	65632	"	"	"
Дания	24	"	"	"	49479	"	"	"
Норвегия	48	"	"	"	42619	"	"	"
А. колони	44	"	"	"	41263	"	"	"
Швеция	10	"	"	"	20118	"	"	"
Данцигъ	8	"	"	"	13211	"	"	"

Останалитъ страни подъ 10000 бр. рег. тона.

Споредъ тази таблица на английските 645615 тона съответствуватъ 997530 тона отъ цѣлъ свѣтъ! Освенъ това въ зависимостъ отъ мѣстото на корабния строежъ имали:

	строятъ се въ чужди корабостр.	строятъ се въ англ. корабостр.
за параходи	553223 т.	832527 т.
за мотор. кораби	87244 т.	138796 т.
за вѣтроходи	5184 т.	23207 т.

Отъ 138796-тѣхъ тона моторни кораби се падатъ 46869 тона на немски корабостроителници, 22631 тона на датски такива и 16244 тона на американски. Корабитъ-систерни иматъ общъ тонажъ отъ 126181. Отъ тѣхъ се разпредѣлятъ: 58188 тона на английските корабостроителни заводи, 22400 на немските такива, 12538 — италианските и 12384 на французските.

Групирани по голѣмина тѣзи 701 спуснати на вода кораби ни даватъ следната картина:

290 кораби съ една вмѣстимостъ отъ	100 до	499 т.
97	"	500 " 909 "
157	"	1000 " 1999 "
81	"	2000 " 3999 "
62	"	4000 " 5999 "
48	"	6000 " 7999 "
19	"	8000 " 9999 "
18	"	10000 и по-вече

Едно много интересно изложение прави Lloyd Register съ публикацията на една обширна и изчерпателна статистика за всички спуснати на вода кораби от 1892 г. насамъ. Отъ нея се вижда, че годината 1919 съ своитъ 7,144,549 бр. рег. т. представлява кулминационна точка на корабния строежъ а пъкъ 1893 г. съ 1026741 — най-ниското стъпало на сжия строежъ. Рекордната година на немскитъ корабостроителниен е била 1922, когато сж били спуснати на вода 195 кораба съ 575264 тона.

Отъ спуснатитъ на вода кораби презъ 1923 г. 245 съ 670174 тона сж били построени подъ надзора на Lloyd Register.

(Изъ „Hansa“ год. 61, № 5, превелъ К. З.)

Коя е жената, която първа е направила кръгосвѣтско плаване? Навѣрно е оная за която говори мореплавателятъ Bourgainville, който направи първото французко кръгосвѣтско плаване въ 1766—68 год. Презъ пътуването единъ слуга е възбудилъ съмнение относно пола си чрезъ гласа си, начинъ на държане и изгледа си; твърде усърдно е изпълнявалъ работата си въ качеството на прислужникъ на естественика Комерсонъ, пътуващъ съ L'Etoile, единъ отъ двата вѣтрохода на експедицията. Поставенъ на тѣсно тоя загадъченъ прислужникъ е призналъ женския си полъ. На запитванията отговорилъ, че е безъ семейство и нѣмайки щастие на друго мѣсто решилъ да постъпи на кораба за да направи кръгосвѣтското плаване — работа доста привлекателна за него. Bourgainville добавя, че презъ цѣлото пътуване тая жена се се държала много добре и я посочва като първата плавателка около свѣта.

Друга една жена — мореплавателка е виенчанката Ида Пфайфортъ: пресмѣтнато е че тя въ своитъ пътувания е изминала не по-малко отъ 265,000 клм.! Започнала въ 1842 г. като посетила Скандинавия, Исландия, Египетъ, Бразилия, Чили, Тахими, Индия, Персия, Армения и т. н. (споменаватъ се само по-главнитъ имена безъ да се изреждатъ многото градове, острови и райони посетени отъ нея) после презъ 1855—55 г. предприела цѣло кръгосвѣтско пътуване. При завръщането си изпратила голѣми колекции по естествена история за Виенския музей, получила златенъ медалъ отъ Пруския кралъ и била приета за почетенъ членъ на важни географски институти. Въ 1856 г. плавала

по Индийския океанъ и се отбила въ Мадагаскаръ, където по политически интриги била арестувана и безъ малко щѣла да бжде осждена отъ Царица Ранавало, която обаче се задоволила само съ изгонването ѝ отъ острова. Пътуванията си по сухо и по море Пфайфортъ е описала въ множество книги.

Като мореплавателка въ наше време ще посочиме Жозефина Дибилъ, жената на знаменития северо-американски изследователъ Peary, който пръвъ достигна северния полюсъ въ 1909 г. Съ рѣшителностъ тя придружи своя мъжъ при изследванията му на северъ и въ 1893 г. се случи нѣщо необикновено: въ напълно поляренъ районъ точно въ залива Julefield роди едно хубаво и здраво момиченце — рѣдкъ случай при полярнитъ изследвания, който надали ще има подобенъ на себе си.

Превелъ изъ „L'Italia Marinara Д. Д.

Най-старитъ писменни паметници относно кораби, мореплаване и мореплаватели сж ония въ Библията. Въ битието се говори за фамозния Ноевъ ковчегъ — известното най-старо голѣмо корито; въ книгата на Царетъ и въ хроникитъ се даватъ доста сведения за флота на Саломона (навѣрно съ финикийски екипажъ) използванъ за търговия съ още не точно установената страна Офиръ, и най-сетне въ актоветъ на апостолитъ сж разказани морскитъ пътувания на Св. Павелъ при проповѣдитъ му по Малоазиятския брѣгъ, Палестина, Критъ и т. н.

(Превелъ изъ „L'Italia marinara“, Д. Д.)

Преди нѣколко години въ севернитъ полярни страни бѣ направено откритие, което съ право може да се нарече археологична находка. Единъ отъ първитъ изследватели по тия страни бѣ мореплавателятъ холандецъ Баренгисъ въ 1596—97 г. Почти 300 год. следъ това (1871 год.) норвежкия капитанъ Карлсенъ откри въ самотнитъ кътове на Нова-Земля една колиба почти непокътната останала отъ експедицията на холандеца Баренгисъ, пълна съ разни вещи (легла, оржия, чинии, разни готварски прибори, ботуши, часовници, муниции, брави, свѣщници, една флейта, книги и др.) Въ Айя бѣ направена по-сетне една интересна репродукция отъ тая колиба съ намѣренитъ предмети разположени точно както бѣха открити.

(Изъ „L'Italia Marinara“ превелъ Д. Д.)

Въ гр. Будапеща се е основалъ клонъ отъ Б. Н. М. Сговоръ по инициативата на г-нъ Ив. Т. Икономовъ. На учредителното събрание, което се е състояло на 6 VI 1924 год. е избрано следното управително тѣло:

Председателъ: Ив. Г. Икономовъ.
Секретаръ-касиеръ: Лазаръ Цвѣтковъ.
Членове-съветници: Т. Мъгловъ,
К. Спировъ,
Вл. Хр. Пѣвѣ

Въ гр. Радомиръ е основанъ клонъ на Б. Н. М.

Сговоръ на 1 VII 1924 год. За управително тѣло на клона сж избрани:

Председателъ: Ст. К. Бумбишевъ, журналистъ.

Секретаръ: Ал. Николовъ, чиновникъ.

Членове-съвет.: Б. Кръстевъ,
М. Кацаровъ,
Б. Алексиевъ.

Поправка. На ст. 13 въ бр. 6 отъ списанието е съобщено погрешно, че хонорара на презоднитъ статии е 50 лв. на страница. Да се чете: 60 лв. на страница.

БЪЛГАРСКИ НАРОДЕНЪ МОРСКИ СГОВОРЪ**СЪОБЩЕНИЕ № 8**

25 май 1924 год.

1) На 10 май члена отъ Гл. Управително тѣло г. Славяновъ замина да изпълни последната частъ отъ обиколката си изъ България. На 11 с. м. той е държалъ беседата си „Използването на морето другаде и у насъ“ въ гр. Русе; на 12 с. м. въ гр. Свищовъ, на 13 — въ гр. Никополъ и на 14 — въ гр. Орѣхово. Навсѣкѣде беседитѣ сж били добре посетени и придизвикали живъ интересъ.

По покана на Директора на гимназията въ гр. Орѣхово г. Славяновъ е повторилъ своята беседа на 15 с. м. предъ ученицитѣ и ученичкитѣ отъ гимназията.

На 11 с. м. нашиятъ представителъ е присъствувалъ на упражненията на Русенския Спортенъ Легионъ; нему е направило впечатление отличната тренировка на младежитѣ спортисти и тяхното силно желание непременно да се сдобиятъ съ собствени спортни лодки за което тѣ подпомагани отъ Управителното тѣло на Русенския клонъ работятъ най-енергично.

Въ близко бъдаще, като резултатъ отъ обиколкитѣ на представителитѣ на Русенския клонъ и Гл. Управително тѣло, по Дунавското крайбрежие, се очаква образуването на нови клонове въ гр. Видинъ, гр. Орѣхово, Никополъ и Свищовъ, кждето съ тая задача сж се нагърбили по-виднитѣ местни деятели и представители на интелигенцията.

Цѣлата пролѣтна обиколка на члена отъ Гл. Управително тѣло г. Славяновъ въ Южна България и по крайбрѣжието на Дунава трая 37 дена, за което време той е посетилъ 11 клона и 4 града въ които още не сж организирани клонове; държалъ е 20 беседи; уредени сж били въ клоноветѣ съ негово участие — едно общо събрание на членоветѣ и 12 заседания на мѣстнитѣ Управителни тѣла. Цѣлата обиколка струва на Гл. Управително тѣло 633 лв, тъй като г. Славяновъ е пътувалъ безплатно и нѣкои отъ клоноветѣ сж поели съответнитѣ части отъ разходитѣ на обиколката за своя сметка.

2) По покана на клона въ гр. Ловечъ професоръ *Иширковъ* е държалъ беседа на 28 априлъ въ гр. Ловечъ на тема: „Черно море и градове край нашия брѣгъ.“

3) Кюприйския клонъ на 28 априлъ е устроилъ представление на което е било изнесена пиесата „Въмпирътъ“ отъ Ан. Страшимировъ. Половина отъ прихода е изпратена на Гл. Управително тѣло.

4) На 9 май се е помнналъ Цѣтанъ Цѣтковъ Константиновъ членъ отъ младежката група при Б. Н. М. Сговоръ клонъ Вратца, за което е отпечатано нѣколко отъ групата.

5) Главното Управително тѣло е отправило писмо до г. Министра на Финанситѣ съ което го поздравява и изказва искрени благодарности за изработения отъ него законопроектъ за премахане на всички видове данъци тежащи върху рибата и риболовеца, освенъ тия предвидени въ закона на рибарството.

За дѣловодителъ: Цаневъ.

БЪЛГАРСКИ НАРОДЕНЪ МОРСКИ СГОВОРЪ**СЪОБЩЕНИЕ № 9**

отъ 29 май 1924 г.

1. На 13 май клона въ гр. Видинъ е окончателно образуванъ. На учредителното събрание на

членоветѣ е било избрано и конституирано Управителното тѣло на клона, както следва: Председателъ — Г. Пауновъ, Директоръ на Мжжката Гимназия, Подпредседателъ Полковникъ Лопушновъ; Секретаръ-Касиеръ Поручикъ Ивановъ Стойко; Съветници: Д. Пенчевъ, сѣдия и запасни членове: Полковникъ Заховъ и Д. Стояновъ. Провѣрителенъ съветъ: Председателъ: Инж. Табаковъ; членове: Майоръ Недевски Х. и Игнатовъ Алекси и запасенъ членъ Н. Ивановъ — търговецъ.

2. Презъ изтеклия месецъ подпредседателя на Гл. Управително тѣло Д-ръ Недѣлковъ, заедно съ члена отъ софийския клонъ на Сговора г. Никола Балабановъ, началникъ на културното отдѣление въ Министерството на Просвѣтата, обиколиха цѣлото Черноморско крайбрѣжие за изучаване условията за откриване на лѣтни учителски и ученически колонии. Резултата отъ тая обиколка е следния:

Въ Ахтополъ може да се открие колония за 40—50 деца. Въ Созополъ за 100 деца, въ Анхиало за 100 деца, въ Месемврия за 40 деца, въ Гъозекенъ за 40 деца.

Въ Бургазъ и Варна могатъ да се откриятъ колонии въ много по-широкъ размѣръ. Навсѣкѣде училищнитѣ настоятелства и общинитѣ съ готовностъ отстъпватъ необходимитѣ за помещаване колониитѣ училищни сгради.

Колониитѣ могатъ да се разширятъ и вънъ отъ означенитѣ размѣри, ако се разполага съ преносни жилищни удобства, напр. палатки.

Комисията намира като най-препоръчителни въ здравословно отношение мѣстата Гъозекенъ, Ахтополъ и Созополъ.

3. Презъ време на сжщата обиколка фотографира на Министерството на Просвѣтата г. Цапевъ, подпомогнатъ отъ редактора на Гл. Управително тѣло г. С. Ивановъ е направилъ пълна серия отъ фотографически снимки на крайбрѣжието за нуждитѣ на Министерството и Сговора.

4. Глав. Управително тѣло съвмѣстно съ Варненското Археологическо Д-во и Варненската община проучватъ условията за създаването морски курортъ въ най-хубавата въ курортно отношение мѣстностъ отъ цѣлото наше Черноморско крайбрѣжие — *Узун-Кумъ*, разположена 15 км на сѣверъ отъ гр. Варна.

Проучванията направени въ самото мѣсто отъ Председателя на Гл. Управително тѣло г. П. Стояновъ — кметъ на гр. Варна, Подпредседателя Д-ръ Недѣлковъ, старши общински лѣкарь, Председателя на Археологическото Д-во и Уредникъ на Морския Музей К. Шкорпилъ, Секретаря Ив. Михайловъ, Дѣловодителя Г. Славяновъ и члена отъ Варненския клонъ Пенчевъ — Н-къ на Т. П. Станция даватъ много насърчителни резултати:

Великолепенъ 3 км. дълъгъ пѣсьченъ плажъ, изложенъ на юго-изтокъ и запазенъ отъ северъ и североизтокъ; блато съ лечебна калъ съ непосредственно задъ плажа — огромна по размѣра и величина на хубостъ гора; изобилна хубава вода за пиене; предостатъчно вода и за получаване въ послѣдствие електрическа енергия за нуждитѣ на бждация курортъ, грамадна зеленчукова градина, доставяща на гр. Варна най-хубавия зеленчукъ, разположена до самия плажъ въ послѣдствие може да се обърне въ цѣло стопанство, което напълно да обслужва продоволството на курорта; най-разнообразни разходки и излети въ околността; удобства за постройки на частни вили и общественни санаториуми съ предимствата на морски и подбалкански климатъ едновременно.

Като най-рационално средство за създаване на курорта се счита отдаването му на концесия.

Временно още за презъ това лѣто се предполага организирането тукъ на лѣтна колония за телеграфопощенскитѣ чиновници и друга на младежкото християнско д-во отъ София, на което Гл. Управително Тѣло препоръчва като най-хубаво мѣсто за колония именно — мѣстността *Узунъ Кумъ*.

5. На 7 май се е поминалъ секретаря на Созополския клонъ на Сговора — Вълчановъ. Гл. Управително Тѣло изказва своитѣ съболезнования.

За Дѣловодителъ: Цаневъ.

БЪЛГАРСКИ НАРОДЕНЪ МОРСКИ СГОВОРЪ

Изъ СЪОБЩЕНИЕ № 10

отъ 15 юлий 1924 г.

1. Образуванъ е клонъ отъ Б. Н. М. Сговоръ въ гр. Чирпанъ. До сега сж били записани 80 члена. Въ първото общо събрание на клона е било избрано Управително Тѣло както следва: Председателъ Петко Гжабовъ, подпредседателъ: Димитъръ Чапкъновъ, Секретаръ: Борисъ Чалъковъ — Началникъ на гора Чирпанъ, касиеръ: Тодоръ С. Коцевъ.

2. По поръжката на търновския клонъ на Б. Н. М. Сговоръ въ гр. Варна е изработена една отлична гребна лодка шесторка (за 6 гребци), която ще послужи за начало на развиващиятъ се вече воденъ спортъ по р. Янтра. Лодката е изпратена въ гр. Търново.

Това е първата спортна лодка, построена въ България.

3. На 18 май Плевенския клонъ отъ Б. Н. М. Сговоръ е ималъ общо годишно събрание, което е избрало ново настоятелство въ съставъ: Председателъ Маринъ Милчевъ — Директоръ Учителския Институтъ, Подпредседателъ Никола Д. Георгиевъ — секретаръ въ Катедрата, Секретаръ Илия Н. Димитровъ — Директоръ Катедрата, Касиеръ Алекси Петровъ — търговецъ и свегници: Христо Цаневъ — търговецъ, Д-ръ Урмановъ — Ординаторъ Държ. Болница, Рашко Райчиновъ — агрономъ въ Захарната Фабрика.

Дѣловодителъ: Славяновъ.

Протоколъ за състезанията на морскитѣ спортни легиони въ Бургазъ.

Днесъ 19 Августъ 1924 год. се състояха състезания на Морскитѣ Спортни Легиони — Варна, Бургазъ и Русе въ кжсо гребане, красиво скачане, кжсо плаване, подводно плаване, дълго гребане, дълго плаване и ловене патици.

Резултата отъ състезанията е следния:

I) Кжсо гребане (400 метра).

Първа награда — Русе за 2 м
Втора награда — Варна за 2 м. и 1 с.
Трета награда — Бургазъ за 2 м. и 15 с.

II) Красиво скачане отъ височина.

а) Първа височина (8 метра).

1) Гройцъ — Русе.
2) Н. Петковъ — Бургазъ.
3) В. Катеровъ — Варна.

б) Втора височина (10 метра).

1) Д. Димовъ — Бургазъ.
2) Г. Костовъ — Варна.
3) Д. Парашкевовъ — Русе.

в) Трета височина (15 метра).

1) Д. Димовъ — Бургазъ.
2) Д. Парашкевовъ — Русе.
3) Г. Михайловъ — Варна.

III) Кжсо плаване (200 метра).

1) Г. Гройцъ — Русе.
2) Д. Парашкевовъ — Русе.
3) Чирнаитски — Бургазъ.

IV) Подводно плаване.

1) Караджовъ — Бургазъ.

V) Дълго гребане (2 километра).

Първа награда — Русе — 7 м. и 10 с.
Втора награда — Варна — 7 м. и 19 с.
Трета награда — Бургазъ — 8 м. и 20 с.

Състезанията въ дълго плаване и ловене патици не се състояха поради нещастieto съ излитащия хидропланъ.

Председателъ:

Секретаръ:

Кап. лейтенантъ, С. Ивановъ.

Коста Карагьозовъ,

Получиха се въ редакцията ни:

Рибарство и отраслитѣ му, год. I, кн. 9 и 10 и год. II, кн. 1. Варна 1924 год. Редакторъ-издателъ Б. Станевъ — директоръ на практическото рибарско училище. Годишенъ абонаментъ 100 лева.

Естествознание и География, год. VIII, кн. 5, 6, 7, 8, 9 и 10. София, 1924 год.

Юридически прегледъ, год. XXV кн. 2, 3, 4 и 5. София, 1924 год.

Народно стопанство, год. XX, кн. 1, 2, 3, 4, 5 и 6 София 1924 год.

Български туристъ, год. XVI, кн. 5, 6, 7, 8, 9 и 10. София 1924 год.

Земледѣлие, год. XXVIII, кн. 2, 3, 4, 5 и 6. София, 1924

Икономически прегледъ, год. I, брой 1 до 9 включит. Русе 1924 год.

Икономически известия, год. II, брой 21 до 39 включително, Варна, 1924 год.

Известия на Бург. Търг. Инд. Камара, год. VIII, брой 1—14 вкл. Бургазъ 1924 год.

Нашата конница, год. VI, кн. 6, 7, 8 и 9, София 1924 г.

Витлеевъ, год. II, кн. 3—5. Варна 1924 год.

Училищенъ прегледъ, год. XXIII, кн. 1, 2, 3, 4, 5 и 6. София, 1924 год.

Летецъ, год. I, брой 1 и 2. София 1924 год.

Полетъ, год. I, брой 20—38 вкл. София 1924 год.

Ловецъ, год. XIV, брой 6—10 вкл. София 1924 год.

Списание на Бълг. Инж. Архит. Д-во, год. XIV, брой 4. до 13 включит. София 1924 год.

Българско овощарство, г. V, кн. 2 и 6. София II, 1924 г.

Природа, год. XXIV, кн. 5—10 вкл. София I и II, 1924.

Западно ехо, год. IV, кн. 4—11 вкл. Лайпцигъ II 1924 г.

в. Фаръ, год. V, брой 211—229 вкл. Бургазъ 1924 г.

в. Бургаски фаръ, год. I, брой 26—76. Бургазъ 1924 г.

в. Подофицерава защита, год. IX, брой 289—319. София 1924 год.

в. Родолюбецъ, год. II, брой 35—51. Габрово 1924 г.

в. Тракиецъ, год. I, брой 45—52. Ямболъ 1924 год.

в. Борба, год. IV, брой 912, Пловдивъ 1924 год.

в. Зорница, год. 44, брой 14—50. София 1924 год.

в. Боецъ, год. I, брой 9. София 1924 год.

Вестникъ на жената, год. II, брой 134—157. София 1924 год.

Чтителици вест, год. I, бр. 16—20 и год. II, бр. 1 и 2 София, 1924 год.

в. Ново Общество, год. II, брой 31. София 1924 год.

в. Християнинъ, год. V, брой 6—10 вкл. Русе 1924 год.

Весели страници, год. I, брой 4 и 5. София 1924 год.

сп. Факелъ, год. II, кн. 3 и 4.

Велико Търновски Туристъ, год. I, брой 1. Търново I. 1924 год.

Бюлетинъ на Българско-чехословашката камара въ София, год. I, № 12, София 1923 год.

До
 № 2
 Ул. 3-а „Мини“ 36
 В. Варна

Сведения по земледелието, год. II, брой 5 и 6. София 1924 год.
 Балкански търговски вестник, год. VI, брой 47. София 24 май 1924 година.
 Славянски календар 1924 год. София.
 XIV Общо редовно годишно събрание на Бург. Търг.-Инд. Камара отъ 15—18 май 1924 г. (Съкратени протоколи, Бургазъ 1924 год.).
 Море — Илюстрирано седмично списание. Год. I, брой 1—6 Варна 1924 год.
 Илюстрация Свѣтлина, год. XXXII, кн. 6 и 7. София 1924 г.
 Списание на съюза на Българските студентски д-ва въ Германия, Берлинъ, мартъ 1924 год.
 Месечни статистически известия, год. XIII, № 2, 3, 4 и 5 София, 1924 год.
 Статистически сведения за Б. Държ. Желѣзници и морски пристанища презъ финансовата 1921/1924 год. София.
 Движението на населението въ царство България презъ 1912 год., часть II София 1924 год.
 Резултата отъ преброяването на населението въ царство България презъ 1910 год.; X, XI и XII окръжъ. София 1923 год.
 Трудове на Бълг. природоизпитателно д-во, кн. X, София 1923 год.
 Сладководната ихтиологична фауна на България отъ Т. Ковачевъ. София 1922 год.
 Статистика на кооперативните сдружения въ царство България презъ 1920 год. София 1923 год.
 Известия на народния етнографически музей въ София, год. III, кн. 3 и 4. София 1923 год.
 Списание на Българското икономическо д-во, год. XXII, кн. 8 до 10 вкл. София 1924 год.
 Свѣтовната война 1914—1918 год. и международното право, отъ Иванъ Г. Кинкелъ. София 1920 год.
 Способы хранения и заготовки рыбы и ея продуктовъ, отъ Проф. Н. А. Бородинъ. Нью-Йоркъ, 1920 г.
 La Bulgarie, première année, № 200—310 Sofia 1924.
 Bulletin de la chambre de commerce française en Bulgarie (Sofia), 3-е année, № 25—30. Sofia 1924.
 Informations Sociales, Vol X, № 1—13. Geneve 1924.
 France Europe Orient, год. II, № 2, 1924 год.
 France-Bulgarie — Organe officiel du comité „France-Bulgarie“ pour la constitution d'une Chambre de commerce Franco-Bulgare à Paris — № 2, 1924. Paris, 67 rue Saint-Lazare. (Абониране чрезъ Ат. Христовъ, Варна, ул. Храбъръ № 6.)
 La pêche maritime, 5-е année, № 228. Paris.
 Mer & Colonies, 26 année. № spécial 203 B., II. 1924 Paris.
 L'Expiation — L'Escadre de Port-Arthur. — Carnet de notes du capitain de frégate Sémenoff. Paris 1919. (Société d'Éditions Géographiques, Maritimes et Coloniales — Ancienne Maison Challamel, 17 rue Jacob, Paris VI-e).
 L'Escadre Rojestvensky — Sur le chemin du sacrifice. — Paris 1917. (същия авторъ и книгоиздателство.)
 L'Agonie d'un Cuirassé. Paris 1919. (същия авторъ и книгоиздателство.)
 Après Tsoushima — Le Prix du Sang. Paris 1921. (същия авторъ и книгоиздателство.)

Académie de marine. — Communications et mémoires. Tome I—1922; tome III—1924. Paris (същото книгоиздателство).
 Catalogue de ouvrages sur la mer. Paris, 1923 (същото книгоиздателство).
 Revue Hydrographique, Tome I, № 2, Mai 1924. (Publiée par le Bureau Hydrographique International, 3 Avenue du port, Monaco).

БРАТЯ Х. ДИМИТРОВИ
 МОМЧЕВИ
 ГР. МЕСЕМВРИЯ

колониялни и деликатесни стоки, спиртни пития
 и тютюнь

W. F. VAN DER ZEE
 STEAMSHIP AGENTS & BROKERS
 PIRAEUS — SOTIRAS ST. 2.

AGENT DE LA SOCIÉTÉ COMMERCIAL BULGARE DE NAVIGATION
 à VAPEUR.

3—3

P. D. LIVADIOTI
 AGENT.
 DE LA SOCIÉTÉ COMMERCIALE BULGARE DE NAVIGATION
 à VAPEUR.
 MÉTELIN (Grece).

3—3

Всѣка неполучена книжка отъ списанието трѣбва да се поиска най-късно следъ получаването на следната. Въ противенъ случай рекламациите се оставатъ безъ послѣдствие. Списанието излиза всѣки месецъ, освенъ месеците юний и августъ.